

עוסק פטור

עוסק פטור הוא עוסק הפטור מגביית מס ערך מוסף (מע"מ) בגין עסקאותיו ואינו רשאי לקזז מע"מ בגין תשומותיו. רשות המסים בישראל קובעת מיהו עוסק פטור, בהתאם לקריטריונים הקבועים בחוק.

עוסק פטור מוגדר בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 כעוסק שמחזור עסקאותיו בשנה אינו עולה על סכום הקבוע בחוק, אשר מתעדכן מדי שנה על פי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הגדרתו של מושג זה נועדה להקל על אנשים לפעול כעצמאים תוך הגמשת חלק מהבירוקרטיה הכרוכה בכך וצמצום מספר העוסקים המורשים הרשומים במע"מ.

בתיקון 23 לחוק מס ערך מוסף (1/7/2002), בוטלה הגדרתו של "עוסק זעיר" ו"עוסק זעיר פטור" וכיום מחליפה אותן הגדרת "עוסק פטור".

תוכן עניינים

1 מחזור פטור

2 מאפייני העוסק הפטור

3 חריגים

4 ניהול ספרים

4.1 רישום

4.2 ניהול ספרים שוטף

4.3 דיווחים שנתיים

5 התנהלות כללית

מחזור פטור

עוסק פטור הוא עוסק שמחזור עסקאותיו השנתי אינו עולה על סכום:

2008

₪ 67,555

2009

₪ 70,605

2010

₪ 73,300

2011

₪ 74,972

2012

₪ 76,884

2013

₪ 77,993

2014

₪ 100,000

2015

₪ 100,000

2016

99,006 ₪

מחזור מקסימלי לעוסק פטור ממס ערך מוסף בישראל

מאפייני העוסק הפטור

עסקאותיו של עוסק פטור פטורות ממע"מ (למעט עסקאות מקרקעין). משמעות הפטור ממע"מ היא שהעוסק הפטור אינו חייב בתשלום מע"מ על עסקאותיו ואין הוא מחייב את לקוחותיו במע"מ, במקביל וכפועל יוצא, אין הוא רשאי לקזז ולדרוש את מס התשומות ששולם על ידיו. "עוסק פטור" הנו מעמד לעניין מע"מ בלבד. התנהלותו של העוסק הפטור מול רשויות המס האחרות אינה שונה מכל עסק או פעילות אחרת, אולם מאחר שחלק מהחובות של ניהול ספרים ודיווחים לרשויות נגזרים מהיקף הפעילות של העסק, העוסק הפטור שמעצם הגדרתו פועל בהיקפים קטנים, יהיה חייב בדיווחים וניהול ספרים המאופיינים לעסקים קטנים. העוסק הפטור מדווח אחת לשנה על מחזור עסקאותיו לרשויות מע"מ. כאשר מחזור העסקאות של העוסק הפטור עולה על סכום התקרה הקבוע, יהפוך לעוסק מורשה החייב בדיווח חודשי, או ישלם מע"מ על סכום העסקאות שמעל התקרה, אם המחזור החורג הוא חד-פעמי. העוסק הפטור אינו גובה מע"מ מלקוחותיו ולכן אין הוא רשאי להוציא חשבוניות מס בגין עסקאותיו, ויכול להוציא חשבוניות ו/או קבלות בלבד.

עוסק פטור מתאים בעיקר לשכיר שרוצה לעסוק בעבודה צדדית כעצמאי, לסטודנטים שנותנים שיעורים פרטיים וכו'.

חריגים

יחד עם האמור לעיל, יש לדעת, כי קיימים בעלי עיסוקים ומקצועות החייבים להירשם כעוסקים מורשים, וזאת ללא כל קשר לגובה מחזור העסקאות השנתי שלהם. בעלי עיסוקים כאמור הם:

- בעלי מקצוע חופשי כ: אדריכלים, מהנדסים, טכנאים, פסיכולוגים, עורכי דין, רואי חשבון, טוענים רבניים, מנהלי חשבונות וכו'.
- רופאים, לרבות פסיכולוגים, רופאי שיניים, ומריונים ופיזיותרפיסטים.
- בעלי בית ספר לנהיגה.
- סוחרי מקרקעין או מתווכים.

משרד: 03-6880100 פקס: 03-6582333 אתר: www.mikudcpa.co.il
כתובת: לינקולן 20 (בית רובינשטיין) תל אביב 6713412

- סוחר רכב.
- חברה בע"מ.

ניהול ספרים ורישום

בטרם תחילת הפעילות יש להירשם כעוסק פטור ברשויות המס. תהליך הרישום כולל את הצעדים הבאים:

- פתיחת תיק עוסק פטור במע"מ וקבלת מספר עוסק פטור שהוא מספר תעודת הזהות.
- פתיחת תיק עצמאי ברשות המסים בישראל, וכאשר יש כוונה להעסיק עובדים - גם פתיחת תיק ניכויים ברשות המסים.
- פתיחת תיק במוסד לביטוח לאומי.

הרישום הוא חד-פעמי וזהה במהותו לרישום של תחילת פעילות כעצמאי או חברה. ההבדל היחיד בתהליך רישומו של עוסק פטור הוא הגדרת הרישום במע"מ כ"עוסק פטור" ולא כעוסק מורשה.

נוסף על הליך הרישום ובמעמדו, רצוי גם להצטייד באישורים הבאים:

- אישור ניכוי מס במקור ממס הכנסה הקובע את האחוז של ניכוי מס במקור התקף לעוסק הפטור (אפשרי גם 0%). גופים ציבוריים, עמותות ועסקים גדולים מחויבים לנכות מס במקור מכל תשלום אשר משולם לספקים. ללא אישור זה, גופים אילו מנכים באופן אוטומטי 30% מסכום התשלום כניכוי מס.
- אישור על ניהול ספרים. אישור זה נדרש על-פי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ח-1976, בעסקאות עם גופים מסוימים, כגון המדינה וחברות ציבוריות. ללא אישור זה, גופים המנויים בחוק לא יתקשרו עם העוסק הפטור.

ניהול ספרים שוטף

על פעילותו השוטפת הוא מחויב לנהל ספרי הנהלת חשבונות ולדווח לרשויות בדרכים הבאות:

משרד: 03-6880100 פקס: 03-6582333 אתר: www.mikudcpa.co.il
כתובת: לינקולן 20 (בית רובינשטיין) תל אביב 6713412

- על העוסק הפטור להוציא קבלות ולשם כך עליו להצטייד בפנקס קבלות שהוא יכול להדפיס בבית דפוס, או לרכוש בחנות כלי כתיבה.
 - ניהול ספר תשלומים תקבולים במהלך השנה ורישום ההכנסות וההוצאות במהלך הפעילות העשומי. (הכנסות חודשיות למול הוצאות, יש לרשום את מספר הקבלה, וניתן לרכוש בחנויות לכלי כתיבה)
 - חובת דיווח ותשלום מקדמה דו-חודשית למס הכנסה של אחוז מסוים מההכנסות בחודשיים שעברו (גם אם לא היו הכנסות באותן חודשיים, יש לדווח על הכנסה אפס). יש למלא את פנקס המקדמות (אותו מקבלים בתחילת השנה ממס הכנסה) אחת לחודשיים על פי ההכנסות. להפחית את הניכויים שהיו באותם החודשים ולשלם לפי האחוז שנקבע על ידי מס הכנסה, עד ל־15 בחודש.
 - חובת דיווח ותשלום לביטוח הלאומי באמצעות מקדמה דו-חודשית קבועה, שנקבעת בשערוך בזמן פתיחת התיק. (בביטוח הלאומי קיימות שתי מדרגות מס בלבד).
- יש לציין כי הגדרת "עצמאי" במוסד לביטוח לאומי אינה חופפת להגדרת "עוסק פטור" במע"מ וישנם מצבים בהם עוסקים פטורים אינם נחשבים כעצמאים מבחינת המוסד לביטוח לאומי ואינם חייבים בדיווח דו חודשי על הכנסתם לביטוח הלאומי.
- תשלומים לרשויות המס מתקבלים בסניפי הבנקים, סניפי הדואר ובאינטרנט. ניהול הספרים (ספר תקבולים ותשלומים וחשבונות/קבלות) ניתן לערוך באופן ידני או בתוכנות ממוחשבות ייעודיות.
- עוסק פטור אומנם פטור מתשלום מע"מ, אבל אינו פטור ממס הכנסה וביטוח לאומי (בד"כ).
- מס הכנסה משלמים על רווח בלבד.
- ככל שהרווח שלך גדול יותר, כך תשלם יותר מס הכנסה, ובעקיפין גם ביטוח לאומי.
- בכדי להקטין את תשלומי המיסים לרשויות השונות, יש לפרט בדוח רווח והפסד אותו תגיש למס הכנסה בסוף שנה, גם את כל ההוצאות העסקיות שלך.
- ככל שיהיו לך יותר הוצאות מוכרות לצורך מס, כך תשלם פחות מס הכנסה וביטוח לאומי.
- בסעיף 17 לפקודת מס הכנסה נקבע שעל מנת שהוצאה תהיה מוכרת היא צריכה להיות הכרחית לצורך ייצור ההכנסה.

הוצאה מוכרת - הוצאה הכרחית לצורך ייצור הכנסה.

הוצאה מעורבת – ישנן הוצאות שממשמשות גם לשימוש אישי וגם לשימוש עסקי.

הוצאות מסוג זה יוכרו אך ורק אם ניתן לבצע הפרדה ברורה בין החלק הפרטי לחלק העסקי.

קנסות - כל הוצאה בעלת אופי עונשי אינה ניתנת לניכוי.

אבחנה בין הוצאה שוטפת לבין הוצאה הונית (רכוש קבוע) - הוצאה שוטפת היא הוצאה לצורך שמירה על הקיים. הוצאה הונית (רכוש קבוע), היא הוצאה שנועדה לשמש אותנו למשך מספר שנים, כגון רכישת מחשב, מדפסת, רהוט משרדי וכו', מדובר בד"כ על הוצאות בעלות סכום מהותי. ההכרה בהוצאה תהיה דרך מנגנון שנקרא פחת. בפקודת מס הכנסה נקבע לכל סוג של רכוש קבוע אחוז פחת מסוים. לדוגמא פחת על מחשב הוא 33% ופחת על רהוט משרדי הוא 6%.

הוצאה מוכרת חלקית - ישנן הוצאות מסוימות כגון אחזקת רכב, פלאפון, נסיעות לחו"ל ועוד, שתקנות מס הכנסה קובעות, שלא ניתן להכיר בהוצאה באופן מלא אלא באופן חלקי בלבד.

ניכוי מס במקור - יש הוצאות שחובה עליך לנכות מהם מס במקור במידה ואתה מעוניין לדרוש אותם בתור הוצאה מוכרת. דוגמא שכחה הן הוצאות שכירות. במידה ומשכיר הנכס לא מספק לך על אישור על ניכוי במקור, ואתה לא מנכה לו על פי התקנות הקבועות בפקודה, מס הכנסה לא יכיר לך בהוצאה.

תשלום בשנת המס - ההוצאה צריכה להיות משולמת בשנת המס בה הייתה ההוצאה, במידה והדיווח הוא על בסיס מזומן. דיווח על בסיס מזומן הינו הכרה בהכנסות לצורך מס אך ורק במידה והם התקבלו בפועל. שיטה זו מקובלת אצל בעלי מקצועות חופשיים, ועסקים אשר אינם מחזיקים במלאי.

הפרזה בהוצאות - לנציב מס הכנסה יש האפשרות לא להכיר לך בחלק מן ההוצאות, במענה שהם היו מופרזות (סעיף 30 לפקודת מס הכנסה).

לכל עסק ישנם הוצאות מוכרות שלו לפי אופיו של העסק.

**משרד: 03-6880100 פקס: 03-6582333 אתר: www.mikudcpa.co.il
כתובת: לינקולן 20 (בית רובינשטיין) תל אביב 6713412**

הוצאות מוכרות בעסק אחד, יתכן ואינם מוכרות בעסק אחר.

להלן רשימה של הוצאות שכיחות

אחזקת מחשב

אחסון אתר אינטרנט

איפור (שחקנים)

אחזקת רכב (דלק, חניה ביטוח, תיקונים)

דואר

הדפסות

הנהלת חשבונות

השתלמות מקצועית

חשמל

טלפון

טלפון נייד

אינטרנט

כבוד קל בבית העסק

משרדיות

נסיעות בתחבורה ציבורית

ספרות מקצועית

פרסום

קניית סחורה

שליחויות

שכירות משרד

אם עובדים מהבית ואין משרד אזי מהוצאות הבית 25%-33% (חלק יחסי מארנונה, חשמל, והוצאות נוספות שניתן לייחס אותם לחדר עבודה)

ציוד קבוע:

כסא

שולחן

מחשב

מדפסת

מכשיר טלפון

פקס

כוננית ספרים

רכב

דיווחים שנתיים

בסוף כל שנת מס, על העוסק הפטור לדווח את הדיווחים הבאים:

- למע"מ: דיווח חד-פעמי למע"מ על גובה מחזור העסקאות השנתי. יש למלא את גובה ההכנסה השנתי באישור שנשלח בדואר על ידי מע"מ, הדיווח הוא עד 31 בינואר של השנה הבאה. במקרה שגובה העסקאות חורג מהתקרה, העוסק יהפוך בשנה שלאחר מכן לעוסק מורשה על כל המשתמע מכך, או ישלם מע"מ על סכום העסקאות שמעל התקרה אם המחזור החורג הוא חד-פעמי. את הדיווח למע"מ יש לבצע עד לסוף ינואר.
- למס הכנסה: מילוי דוח שנתי של הכנסות והוצאות למס הכנסה. יש למלא את המופס המיוחד לדיווח עם כל הנספחים הנדרשים. במידה והעוסק הפטור מועסק גם כשכיר, יש לכלול את האישורים על תשלומי השכר (מופסי 106). אם לעוסק הפטור יש בן או בת זוג, יש לכלול גם את הכנסות בן הזוג בדיווח למס הכנסה. דיווח זה יש לדווח עד סוף מאי.

❖ פעם בחמש שנים (לערך) יש לדווח על כל הרכוש שנצבר, על פי דרישת מס הכנסה (הצהרת הון).

משרד: 03-6880100 פקס: 03-6582333 אתר: www.mikudcpa.co.il
כתובת: לינקולן 20 (בית רובינשטיין) תל אביב 6713412

התנהלות כללית

מעבר לניהול ספרי החשבונות, העוסק הפטור חייב בשמירתם של המסמכים הנוגעים לפעילות העסק, קבלות, הוצאות, אישורי ניכוי מס, מופסי 106 במידה והעוסק הפטור עובד גם כשכיר, אישורי תרומות, אישורים על הפקדות לקופות גמל וקרנות השתלמות. העוסק הפטור (ככל בעל עסק הרשום כעצמאי במס הכנסה), מחויב בשמירת ספרי הנח"ש והמסמכים הנוגעים לפעילות העסק לתקופה של שבע שנים. מומלץ שלא לאחר בהגשת הדיווחים כדי שלא לשלם קנסות מיותרים.